

UNITAT DE CONEIXEMENT

Outdoor Training

"Si vols treballadors creatius i eficients, dona'ls temps per jugar."

John Cleese (Monty Python)

Sumari

Què és? _____	1
Eines _____	2
La dada _____	3
Guia de Treball _____	3
L'experiència _____	4
Materials _____	6
Bibliografia bàsica _____	6
Materials en línia _____	6

Què és?

- ✓ L'**outdoor training**, expressió que podem traduir com a *formació a l'aire lliure*, és una modalitat formativa que consisteix a desenvolupar habilitats i aptituds organitzatives en un entorn natural **mitjançant la reflexió a partir de la realització d'activitats** pròpies dels esports d'aventura i d'altres contextos lúdics.
- ✓ No s'ha de confondre amb les sortides de l'ambient organitzatiu que només tenen un propòsit **merament lúdic** o recreatiu, com ara els jocs de guerra. Les activitats pròpies de l'*outdoor training* estan **estructurades i pautades**, és a dir, estan dissenyades i conduïdes de manera que es reflexioni sobre conceptes com ara el treball en equip i la iniciativa.
- ✓ La seva eficàcia formativa es basa en proporcionar un **context radicalment diferent** d'aquell al qual els participants estan habituats. L'hàbit és la força que cimenta les males actituds. L'*outdoor training* suposa un procés d'estranyament que permet veure sota una nova llum les estructures grupals i els hàbits del dia a dia. Les **situacions d'incertesa** permeten aflorar elements de la personalitat que no solen manifestar-se en l'entorn corporatiu habitual.

- ✓ Els crítics d'aquesta aproximació la presenten com una excusa per realitzar sortides en un ambient distès. Algunes empreses d'esports d'aventura abonen aquesta imatge en no comptar amb el rigor necessari per poder oferir una formació estructurada. Sense negar que podem estar davant d'una moda, cal tenir en compte que **la comunicació informal** que propicia és un element més de la formació. Si bé no és una activitat lúdica, no té sentit negar que el component lúdic hi és ben present.
- ✓ En termes generals, és apropiat per a:
  - Nivells directius.
  - Equips amb un alt grau d'autoregulació i responsabilitat.
  - Equips mancats de cohesió.
  - La transmissió de valors corporatius.

Eines

La finalitat de l'*outdoor training* no és aprendre a escalar, a tirar amb arc o qualsevol de les múltiples activitats de que pot servir-se. La finalitat és la **reflexió** a partir d'aquestes activitats i la derivació d'ensenyaments que puguin servir-nos per al desenvolupament professional. Les diverses activitats solen tenir uns aspectes en comú:

- ✓ Permetre la discussió i l'**elaboració d'estratègies**: la discussió grupal permet visualitzar la responsabilitat de tots en el resultat i fa palesa la irrupció de líders i de corrents d'opinió dispers.
- ✓ Canvis sobtats de les **normes del joc**: permet veure la reacció a un canvi en les condicions ambientals, com es gestiona la nova situació d'incertesa i com es revisen les estratègies antigues.
- ✓ La **difficultat** és **gradual**: no causa frustració i es resol en la consecució d'algun objectiu tangible o de diverses fites que van proporcionant satisfacció i estímul continu.
- ✓ Deixen **espai per a la reflexió** dels participants: cal que el participant faci una **analogia** entre l'experiència viscuda i l'àmbit laboral. Per facilitar-ho:
  - S'estableixen **temps i espais** per a la reflexió individual i grupal. Es repassen les accions i estratègies adoptades i la seva efectivitat. Sol fer-se en una aula o espai tancat una estona després d'acabada l'activitat o en els dies immediatament posteriors. Això implica una distinció clara dels rols del **monitor** de l'activitat i del **consultor**.

- El consultor els ofereix un **feedback extern**, en to constructiu però centrat en les dificultats i les possibilitats de millora. Facilita la reflexió i la transició de la immediatesa de l'experiència a l'analogia laboral.
- Sovint també pot realitzar-se un **feedback en calent** durant la realització de l'activitat. El seu propòsit és animar i estimular la millora contínua reforçant la confiança dels participants en les seves possibilitats d'èxit.

La dada

El 90 per cent dels participants en *outdoor training* afirma haver millorat el seu rendiment individual i col·lectiu de resultes d'aquesta activitat. Lamentablement, no sabem si aquesta alta taxa de satisfacció és sincera o es deu a la voluntat d'incentivar la repetició d'activitats lúdiques en el futur.

El que sí està contrastat per diversos estudis és l'**eficàcia pedagògica** de les metodologies d'**aprenentatge experimental o vivencial**, de les quals forma part l'*outdoor training*.

Guia de Treball

PRESENTACIÓ I INSTRUCCIONS

- El consultor responsable de l'activitat es presenta i s'assegura que tothom es presenti. Explica la metodologia que seguiran i com es divideix el calendari entre activitats *outdoor* i reflexió *indoor*.
- Els monitors supervisors de les activitats expliquen les normes de seguretat i el funcionament.

ACTIVITATS OUTDOOR

- Es realitzen les diferents activitats a l'aire lliure.
- Poden ser molt variades, des de tir amb arc a orientació, tirolina, escalada, etc.
- Les activitat són més efectives si són personalitzades en funció de l'àrea de coneixement subjecte de formació. Sovint es critica de l'*outdoor training* una aproximació estàndard a totes les temàtiques.
- Les activitats seran més efectives si estan integrades en una història global, enlloc de ser exercicis inconnexos.

REFLEXIÓ

- El consultor dirigeix un procés d'autoreflexió sobre l'activitat. Sol celebrar-se després de l'activitat, però deixant passar un interval del temps (p. ex. després de dinar si l'activitat ha estat durant el matí). La reflexió ha de passar primer per un nivell individual, després grupal i, finalment, pot realitzar-se una posada en comú plenària de tots els grups.
- El consultor vincula les reflexions amb els continguts formatius programats pel curs. D'aquesta manera, l'activitat és converteix en un exemple viscut d'allò que s'explica.
- La reflexió acaba quan el grup és capaç de veure l'aplicabilitat de les experiències viscudes al seu treball diari.

L'experiència

- ✓ Els treballadors del grup farmacèutic *Grünenthal* van realitzar activitats d'*outdoor training* a la platja de l'Hotel Badia del Duc (Tenerife) de la mà de l'Institut de Formació Avançada.

- ✓ L'experiència pretenia projectar la destresa, sinèrgia i lideratge, entre altres aptituds dels participants de manera que més endavant poguessin aplicar-les als seus llocs de treball.
- ✓ La prova en la qual van participar més de tres-cents treballadors dividits en vint grups, va consistir en el muntatge, per part de cadascun d'aquests equips d'una **barca capaç de navegar**. Van comptar com a material amb: taulons, cordes, pneumàtics inflats, remes i salvavides.
- ✓ Una cop muntada cada barca, es van fer a la mar i les embarcacions dels diferents equips es van unir per formar una única embarcació i poder abordar un vaixell amb una bandera pirata. La prova conclouia amb èxit quan s'aconseguia arriar la bandera de la calavera i hissar la de la pròpia empresa
- ✓ Els responsables del departament de formació del *Grup Grünenthal* creuen que aquest tipus d'activitats formatives de metodologia *outdoor* cohesionen les tres divisions que formen el Grup. També proporcionen els elements de cooperació i orientació necessaris per arribar als objectius.
- ✓ Aquesta experiència formativa ha suposat la consecució d'un èxit viscut des de la cooperació: potencia des del treball en equip fins al foment de la relació personal entre els participants.
- ✓ Els principis i valors que es cerquen amb aquest tipus d'activitats són:
  - **El Principi d'Elecció:** defineix com actua cada individu davant una situació i amb quina actitud la realitza.
  - **El Principi de Responsabilitat:** estableix que la conducta està en funció de les decisions.
  - **El Principi d'Excel·lència:** cada persona dóna el millor de sí mateix en cada moment.
- ✓ François Pérez, director comercial de Infova, opina que aquesta metodologia té sempre una finalitat formativa: serveix com a punt de partida per a una reflexió sobre els hàbits i les actituds que mantenim en el treball, així com per triar comportaments més efectius.

- ✓ RH de FNAC organitzen jornades de treball fora de l'oficina que fomenten la comunicació i les relacions entre els treballadors. Els participants són directius i caps de secció de la botiga.
- ✓ L'objectiu és formar als treballadors a l'aire lliure i potenciar l'aprenentatge a través de l'experiència directa en un ambient distès, en el qual es porten a terme diferents activitats que combinen la competitivitat esportiva amb la diversió i el treball en equip.

- ✓ El joc de recerca del tresor els permet desenvolupar aptituds com la confiança i models de lideratge. Activitats com l'escalada busquen desenvolupar el suport mutu entre companys, la presa de decisions, la comunicació del grup i les habilitats de lideratge.
- ✓ Es considera una inversió formativa a llarg termini, i no un mer joc o entreteniment.

Materials

Bibliografia bàsica

Reinoso Fernández-Caparrós, Miguel. *Outdoor training: la mejor herramienta para el desarrollo de competencias emocionales en los directivos*. Capital humano, n. 209, 2007.

Cuadrado, David. *Decàlogo del outdoor training*. Capital humano, n. 208, 2007.

Materials en línia

Pérez-Bouzada, Andrea. "La formació a l'aire lliure reforça als equips". 5 Días, 14/10/2006.

El desenvolupament continu dels empleats és una cosa a què cada vegada les empreses presten major atenció. I dins de la formació que es dona per millorar les habilitats personals i professionals, la formació a l'aire lliure és una opció molt sol·licitada.

http://www.factorhuma.org/ficha.php?id_ficha=5320

Torrejón, Manel. "Creix l'assistència d'executius a cursos a l'aire lliure". El Periódico, 09/05/2004

Article de *El Periódico* sobre la situació de l'*outdoor training* a Espanya.

http://www.factorhuma.org/ficha.php?id_ficha=3184

Cabrerizo, Maite. "Escapadas para aprender habilidades". 5 Días, 13/05/2006.

L'entrenament fora de l'oficina potencia el desenvolupament d'habilitats i el treball en equip. Cal convèncer a les empreses que els diners destinats en activitats d'*outdoor* no són una despesa, sinó una inversió molt rendible de cara al futur.

http://www.factorhuma.org/ficha.php?id_ficha=5000